

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग, मुंबई

अधिसूचना (प्रारूप)

विद्युत अधिनियम, २००३

क्र.मविनिआ/तांत्रिक/विनियम/--- - विद्युत अधिनियम, २००३ (२००३ चा ३६) मधील कलम ४३ च्या उप-कलम १ च्या परंतुकांसह कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (टी) आणि कलम ४५ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (ए) सह कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (यु), कलम ४५ च्या उप-कलम (५), कलम ४६, कलम ४७ च्या उप-कलम (१) आणि उप-कलम (४) सह कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (व्ही) आणि खंड (डब्ल्यु) आणि कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (एक्स) सह कलम ५० आणि आणि कलम ५७ च्या उप-कलम (१) व उप-कलम (२) सह कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (झेडए), कलम ५९, आणि कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (झेडपी) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग याद्वारे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा संहिता, वितरण परवानाधारकांच्या कृतीची मानके आणि पॉवर क्वालिटी) विनियम, २०२१ मध्ये सुधारणा करण्यासाठी खालीलप्रमाणे विनियम करित आहे :-

संक्षिप्त शीर्षक आणि प्रारंभ

- २.१ या विनियमांना “महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा संहिता, वितरण परवानाधारकांच्या कृतीची मानके आणि पॉवर क्वालिटी) (पहिली सुधारणा) विनियम, २०२४” असे म्हणावे.
- २.२ हे विनियम शासकीय राजपत्रातील त्यांच्या प्रसिध्दीच्या दिनांकापासून अमलात येतील.

मुख्य विनियमांच्या विनियम २ मध्ये सुधारणा :-

मुख्य विनियमांच्या विनियम २.२(j) नंतर विनियम २.२(j)(a) ची भर :-

“२.२(j)(a) “ग्राहकाच्या सरासरी व्यत्ययाच्या वारंवारतेचा निर्देशांक” (Customer Average Interruption Frequency Index - CAIFI) म्हणजे आयोगाने विहित केल्याप्रमाणे अहवाल काळात ज्या ग्राहकांनी वीज पुरवठ्यातील व्यत्ययांचा अनुभव घेतला आहे त्यांनी अनुभवलेल्या मोठ्या व्यत्ययांची सरासरी व्यत्यय वारंवारता होय.”

मुख्य विनियमांच्या विनियम २ मध्ये सुधारणा :-

मुख्य विनियमांच्या विनियम २.२ (ii) नंतर विनियम २.२(ii)(a) ची भर :-

“२.२(ii)(a) “क्षणिक सरासरी व्यत्ययाच्या वारंवारतेचा निर्देशांक” (Momentary Average Interruption Frequency Index (MAIFI)) म्हणजे आयोगाने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे

अहवाल काळात प्रत्येक ग्राहकाला आलेल्या क्षणिक व्यत्ययांची सरासरी संख्या होय.”

मुख्य विनियमांच्या विनियम ५.८ च्या दुसऱ्या परंतुकाऐवजी खालील परंतुकाची भर:

“परंतु आणखी असे की, वैधानिक तरतुदी आणि परवानग्यांच्या अधीन राहून, वितरण परवानाधारक सर्व दृष्टीने परिपूर्ण अर्ज प्राप्त झाल्यापासून खाली देण्यात आलेल्या कालमर्यादेत नवीन जोडण्या देईल किंवा अस्तित्वात असलेल्या जोडण्यांमध्ये फेरबदल करेल:

ए. विद्यमान जाळ्यातून कोणत्याही क्षमता वाढीशिवाय जोडणीसाठी

- (१) महानगर क्षेत्रातील महापालिका - तीन (३) दिवस
- (२) महानगर क्षेत्रातील महापालिका वगळून नागरी क्षेत्र. - सात (७) दिवस
- (३) ग्रामीण क्षेत्र - पंधरा (१५) दिवस

बी. वितरणाच्या मुख्य वाहिन्यांमध्ये (मेन्स) क्षमता वाढ किंवा विस्ताराची गरज असलेल्या जोडणीसाठी किंवा वितरण यंत्रणेचा भाग असलेले नवीन उप-केंद्र सुरु करावयाची गरज असल्यास - नव्वद (९०) दिवस.”

मुख्य विनियमांच्या विनियम ५.८ नंतर विनियम ५.९ ची भर:

“५.९ ग्राहकाच्या विनंतीवरून, वितरण परवानाधारक विद्युत वाहन चार्जिंग यंत्रणेकरिता वीज पुरवठा करण्यासाठी स्वतंत्र जोडणी देईल.

परंतु असे की, ही जोडणी देण्याची कालमर्यादा या विनियमांच्या विनियम ५.८ च्या दुसऱ्या परंतुकामध्ये दिल्यानुसार राहिल.”

मुख्य विनियमांच्या विनियम १५ मध्ये सुधारणा :-

मुख्य विनियमांच्या विनियम १५.३.३ आणि पहिले आणि दुसऱ्या परंतुकाऐवजी खालीलप्रमाणे भर :-

“१५.३.३ मीटर हरविल्यामुळे ज्या कालावधीसाठी उपलब्ध नसेल त्या कालावधीसाठीचे अंदाजित विद्युत आकार वीज पुरवठा पूर्ववत झाल्यानंतर त्यानंतरच्या देयकामध्ये ग्राहकावर आकारण्यात येतील. ग्राहकाने तक्रार केल्यावर किंवा प्राधिकृत प्रतिनिधीने पाहणी केल्यावर मीटर जळाल्याचे किंवा सदोष असल्याचे आढळून आले तर तो बदलण्यात येईल आणि पुरवठा पूर्ववत करण्यात येईल.

परंतु असे की, मीटर जळण्याचे किंवा सदोष असल्याचे कारण ग्राहकाशी संबंधित असल्यास वितरण परवानाधारक नवीन मीटरची किंमत ग्राहकाकडून वसूल करील.

परंतु आणखी असे की, मीटर जळाल्यामुळे किंवा सदोष असल्यामुळे उपलब्ध नसलेल्या कालावधीसाठीचे अंदाजित विद्युत आकार पुरवठा पूर्ववत झाल्यानंतरच्या त्यापुढील देयकामध्ये ग्राहकावर आकारण्यात येतील.”

मुख्य विनियमांच्या विनियम १५.३.४ ऐवजी खालीलप्रमाणे भर:

“१५.३.४ जळालेल्या किंवा सदोष मीटर किंवा हरवलेल्या मीटरचा अपवाद वगळता, वितरण परवानाधारकाला ग्राहकाकडून मीटरची किंमत वसूल करण्याचा अधिकार असणार नाही.”

मुख्य विनियमांच्या विनियम १५.४.३ नंतर १५.४.४ ची खालीलप्रमाणे भर:

“१५.४.४ वितरण परवानाधारकाच्या प्राधिकृत प्रतिनिधीकडून प्रत्येक तीन महिन्यातून किमान एकदा पूर्व-भरणा केलेल्या मीटरमधील नोंदी घेण्यात येतील आणि वीज वापराच्या संबंधातील माहिती ग्राहकाला संकेतस्थळ किंवा मोबाईल ॲप्लिकेशन किंवा लघु संदेश सेवा आणि तत्सम साधनांद्वारे उपलब्ध करून देण्यात येईल.

परंतु असे की, पूर्व-भरणा (प्री-पेमेंट) केलेले स्मार्ट मीटर्स असलेल्या ग्राहकांना देखील किमान दैनंदिन तत्वावर त्यांचा वीज वापर आणि शिल्लक रक्कम तपासण्यासाठी माहिती सुगम्य (डेटा ॲक्सेस) करून देण्यात येईल.”

मुख्य विनियमांच्या विनियम १५.६.१ नंतर १५.६.१ (ए) ची खालीलप्रमाणे भर:

“१५.६.१ (ए) मीटरमधील नोंदी वीज वापराशी सुसंगत नसणे, मीटर बंद पडणे, सील खराब होणे, मीटर जळणे किंवा खराब होणे, आणि तत्सम बाबींसाठी ग्राहकाची तक्रार प्राप्त झाल्यापासून ३० दिवसांच्या आत वितरण परवानाधारकाकडून मीटर्सची तपासणी करण्यात येईल.

परंतु असे की, मीटरमधील नोंदी त्याच्या वीज वापराशी सुसंगत नसल्याच्या ग्राहकाच्या तक्रारी प्रकरणी, वितरण परवानाधारक तक्रार प्राप्त झाल्यापासून पाच दिवसांच्या आत वीज वापराची पडताळणी करण्यासाठी किमान तीन महिन्यांच्या कालावधीकरिता अतिरिक्त मीटर बसविल.”

मुख्य विनियमांच्या विनियम १५.६.२ मध्ये अतिरिक्त परंतुकाची खालीलप्रमाणे भर:

“परंतु असेही की, मीटर्सच्या तपासणीसाठी एनएबीएलने अधिस्वीकृती दिलेल्या प्रयोगशाळांची यादी वितरण परवानाधारकाच्या वेगवेगळ्या कार्यालयांमध्ये तसेच त्याच्या संकेत-स्थळावर उपलब्ध करून देण्यात येईल.”

मुख्य विनियमांच्या विनियम २२ मध्ये सुधारणा:

मुख्य विनियमांच्या विनियम २२.१ नंतर २२.१ (ए) ची खालीलप्रमाणे भर :

“२२.१ (ए) वितरण परवानाधारक सर्व ग्राहकांना २४ X ७ वीज पुरवठा करेल:
परंतु असे की, आयोग ग्राहकांच्या काही वर्गवारींकरिता वीज पुरवठ्याचे कमी तास निश्चित करू शकेल.”

मुख्य विनियमांच्या विनियम २२.१२.१ मध्ये डी आणि इ ची खालीलप्रमाणे भर :

“डी. ग्राहकाच्या सरासरी व्यत्ययाच्या वारंवारतेचा निर्देशांक (CAIFI);
इ. क्षणिक सरासरी व्यत्ययाच्या वारंवारतेचा निर्देशांक (MAIFI);”

मुख्य विनियमांच्या विनियम २८ मध्ये सुधारणा:

मुख्य विनियमांच्या विनियम २८.८ नंतर २८.९ ची खालीलप्रमाणे भर :

“२८.९ वितरण परवानाधारक आऊटेजचे संनियंत्रण करण्यासाठी आणि पुरवठा पूर्ववत करण्यासाठी शक्य तितक्या लवकर प्राधान्याने स्वयंचलित साधनांसह एक यंत्रणा उभारेल.”

जोडपत्र - २ मध्ये सुधारणा

कृतीच्या मानकांची पूर्तता न केल्यामुळे ग्राहकांना द्यावयाची भरपाई

पुरवठ्याचे कार्य/घटना	मानक	देय भरपाई	Automatic/Manual
१. विद्युत पुरवठा (तात्पुरत्या जोडणीसह) सुरु करणे			
(दोन)	परिपूर्ण अर्ज प्राप्त झाल्याच्या तारखेपासून आणि आकारांचा भरणा केल्यानंतर, पुरवठा करावयाचा कालावधी		
	- अस्तित्वात असलेल्या विद्युत जाळ्यातून कोणत्याही क्षमता वाढीशिवाय जोडणी द्यावयाची असल्यास	(१) महानगर क्षेत्रातील महापालिका क्षेत्रात - तीन (३) दिवस (२) महानगर क्षेत्रातील महापालिका वगळून नागरी क्षेत्रात - सात (७) दिवस (३) ग्रामीण क्षेत्रात - पंधरा (१५) दिवस	रु.५०/- विलंबाच्या प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास, ग्राहक वर्गवारीसाठी लागू असलेल्या सेवा जोडणी आकारांच्या जास्तीत जास्त दुपटीच्या अधीन राहून
	-वितरण मेन्सचा विस्तार किंवा वाढ करावयाची असल्यास	नव्वद (९०) दिवस	Automatic
	- वितरण यंत्रणेचा भाग असलेले नवीन उप-केंद्र सुरु करावयाची गरज असल्यास	नव्वद (९०) दिवस	Automatic

मुंबई,

दिनांक : -- मे, २०२४

(डॉ. राजेंद्र गं. आंबेकर)

सचिव,

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग